

at der bliver Beslighed til at stemme derover. Man kan maasse fra den Side sige, at jeg som Medlem af Udvalget selv burde have bragt det frem til Afstemning. Jeg har anført min Grund til ikke at gøre det. Det var, skønnede jeg, nærmest en Demonstration; og det var nærmest for at betegne mit Ønske om at faa denne Sag til Behandling, at jeg skulde stille et saadant Forslag; men jeg mente, at dette kunde tilstrækkelig opnaas ved mine Bemærkninger i Betænkningen og mine Udtalelser her i Salen, og derfor undlod jeg at stille et Endringsforslag op. Dette har nu det ærede Medlem fra Falske gjort. Hans Forslag falder ganske vist ikke helt sammen med mit Forslag og tilfredsstiller mig ikke fuldt ud; men skulde det ærede Medlem faa Glæde af det, vil det være mig kært. Det tilfredsstiller mig ikke fuldt ud, fordi jeg ikke tror, at de Føringener, som der nævnes, i tilstrækkelig Grad repræsenterede Husmænd og Landarbejdere; men det er i alt Fald bedre end ingen Repræsentation, og jeg tror, at dette Forslag er bethdelig bedre end baade Flertallets og Mindretallets Forslag, og derfor vilde jeg gerne se, at det gik igennem. Man har gjort den Betragtning gældende, at der ikke var stærk Grund til at søge Husmænd og Landarbejdere særlig repræsenterede i Kommissionen. Man har der henvist til tidligere Forhandlinger og, hvis jeg ikke hukker fejl, ogsaa udtalt, at dels Regeringen, dels Rigsdagen og dels Landboforeningerne kunne sætte tilstrækkelig Sagkundskab ind deri, og man kunde jo henvise til, at man ved tidligere Tidens Landbokommissioner ikke tænkte paa at sætte de vedkommende Klasser ind i Kommissionerne. Jeg tænker navnlig paa forrige Aarhundredes store Landbokommission, som jo ikke henvendte sig til Bønderne om at sætte Repræsentanter ind i den. Smidertid, Tiderne ere jo nu blevne andre; den Gang var Barolen jo nok, at man skulde tjene Folket; man kunde nok sige, at forrige Aarhundredes Oplysningsmænd, fra hvem den store Landbokommission udgik, vedkendte sig Barolen: Alt for Folket; men man var den Gang endnu ikke naaet saa vidt, at man tillige sagde: Alt ved Folket. Den sidste Barole tilhører dette Aarhundrede; nu er man ikke fornøjet med, at der sidder en patriarkalst Regering eller en Rigsdag af Bismænd, som kunne sørge for Folkets Anliggender; nu gælder snarere den Regel, at Mandts Vilje er Mandts Himmerig. Nu ønsker man selv at være med til at ordne sine Anliggender, og jeg er tilbøjelig til at tro, at man maasse snarere finder sig i en mindre

god Ordning, som man selv har lavet, end man tager mod en bedre Ordning, som man ikke selv har været med til at indføre. Jeg tror, altsaa ud fra denne Betragtning, at det vilde have været af stor Interesse, om vi havde faaet Husmænd og Landarbejdere direkte repræsenterede dert. Thi hvis det nu ikke lykkes denne Kommission at finde Udveje, som kunne tilfredsstille dette store Lag af Befolkningen, som der her er Tale om at imødetomme, saa vil Kritikken, som ufravigelig vil følge en saadan Kommissions Arbejde, sige, og med Ret kunne sige, at de vedkommende Klasser, som egentlig skulde nyde godt, af hvad der her er Tale om, har man ikke villet høre i rette Tid. Det vil være en ikke ringe Støtte for enhver Kritik over Kommissionens Arbejde, og ud fra denne Betragtning vilde jeg ønske, at man kom til et andet Resultat, saaledes at Landarbejdere og Husmænd ogsaa blev repræsenterede i Kommissionen. Jeg vil altsaa gerne anbefale det Forslag, som er stillet af det ærede Medlem fra Falske (A. Jensen), fordi det tiltaler mig, skønt jeg ikke har Haab om, at dette Forslag vil gaa igennem. Efter den svage Tilslutning, mit Forslag fandt i Udvalget, har jeg ikke ventet, at der i Tinget vilde blive nogen overdreven Tilslutning dertil; men jeg vil dog gerne, naar et saadant Forslag kommer til Afstemning, give det min Stemme. Dernæst vil jeg deltage med det ærede Medlem fra Ringkøbing i at støtte Mindretallets Forslag; men hvis det skulde blive forkastet, hvad der jo er naturligt efter Flertallets Sammenfætning — paa et enkelt Medlem nær repræsenterer dette Flertal jo det store Flertal i Salen, det forhandlende Venstre og Højre, det er kun et enkelt Medlem af det forhandlende Venstre, som har sluttet sig til Mindretallet i denne Sag. — Jeg kommer her til et Punkt, hvor jeg stiller mig fra det ærede Medlem fra Ringkøbing, uagtet, som jeg straks bemærkede, mine Forventninger til denne Sag ere blevne noget afkølede, navnlig efter den Maade, hvorpaa Regeringen har stillet sig til Sagen. Det synes særlig for Regeringen om at gøre at faa nogle Embedsmænd ind i denne Kommission; men uagtet altsaa mine Forventninger ikke ere saa store, som de oprindelig vare, tror jeg dog, det vilde være en Misforstaaelse, om man vilde afvise denne Sag, blot fordi der kom nogle flere eller færre Medlemmer valgte af Regeringen ind i Kommissionen (Afbrydelse af S. C. Christensen). Ja, det forekom mig, at det ærede Medlem tilraadede at stemme mod det hele. (S. C. Christensen: Nej, kun mod Flertallets Endringsforslag!). Saa